

BIULETYN

KOŁA MIŁOŚNIKÓW DZIEJÓW GRUDZIĄDZA

KLUB „CENTRUM” SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ

Rok XXII: 2024

Grudziądz, dnia 05.06.2024 r.

Nr 17 (812)

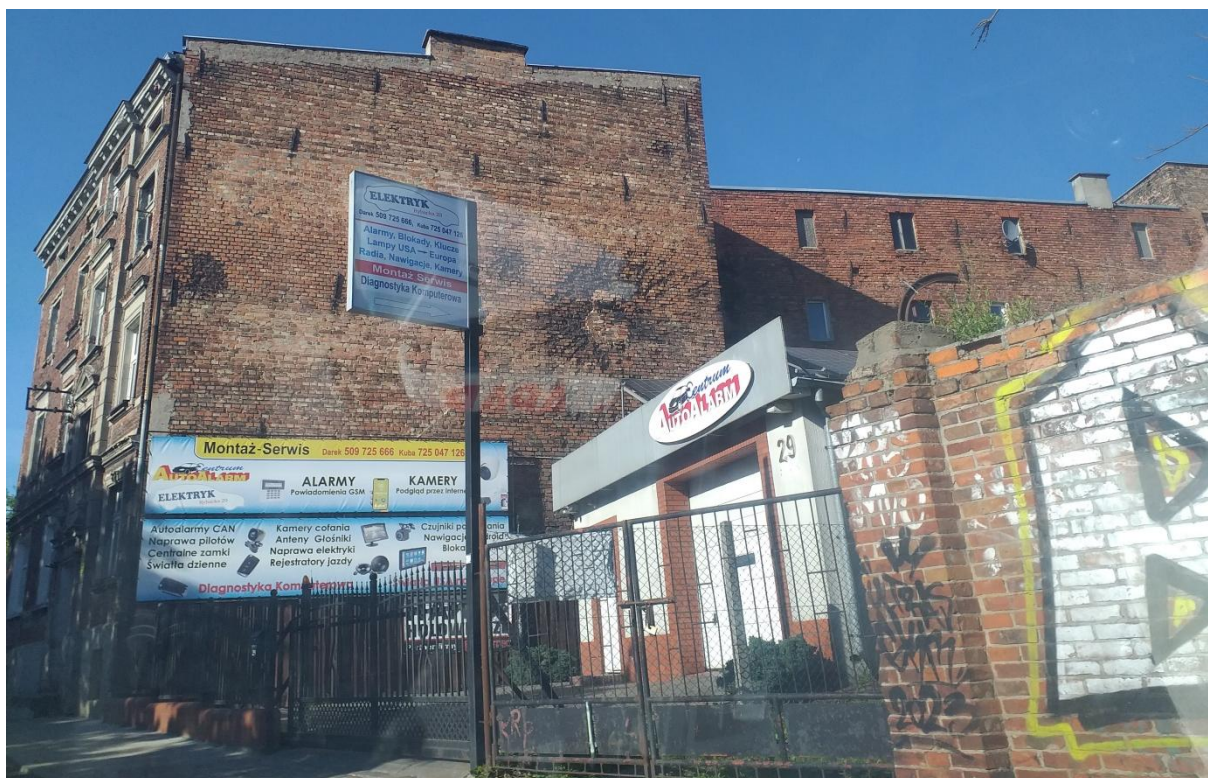
1356. spotkanie

Jarosław Guttmann

Ślady wojny w Grudziądzu

Historia jest na każdym kroku, trzeba umieć ją dostrzegać. Każdy dom, mur był świadkiem historii. Nasze miasto poważnie ucierpiało w działaniach wojennych. Zniszczenie Grudziądza wynosiło 60 %.

Atakowano nas na początku września 1939 roku oraz w lutym, marcu 1945. Ślady wojny można podzielić na 2 typy, te które widzimy do dzisiaj oraz takie, dzięki którym zmieniło się otoczenie – jakieś budynki przestały istnieć.

Ulica Rybacka, widać osmolony ostrzelany mur, załatany po działaniach wojennych.

Ulica Groblowa ta kamienica była świadkiem ciężkich walk toczonych w lutym 1945 roku, widać ślady po kulach.

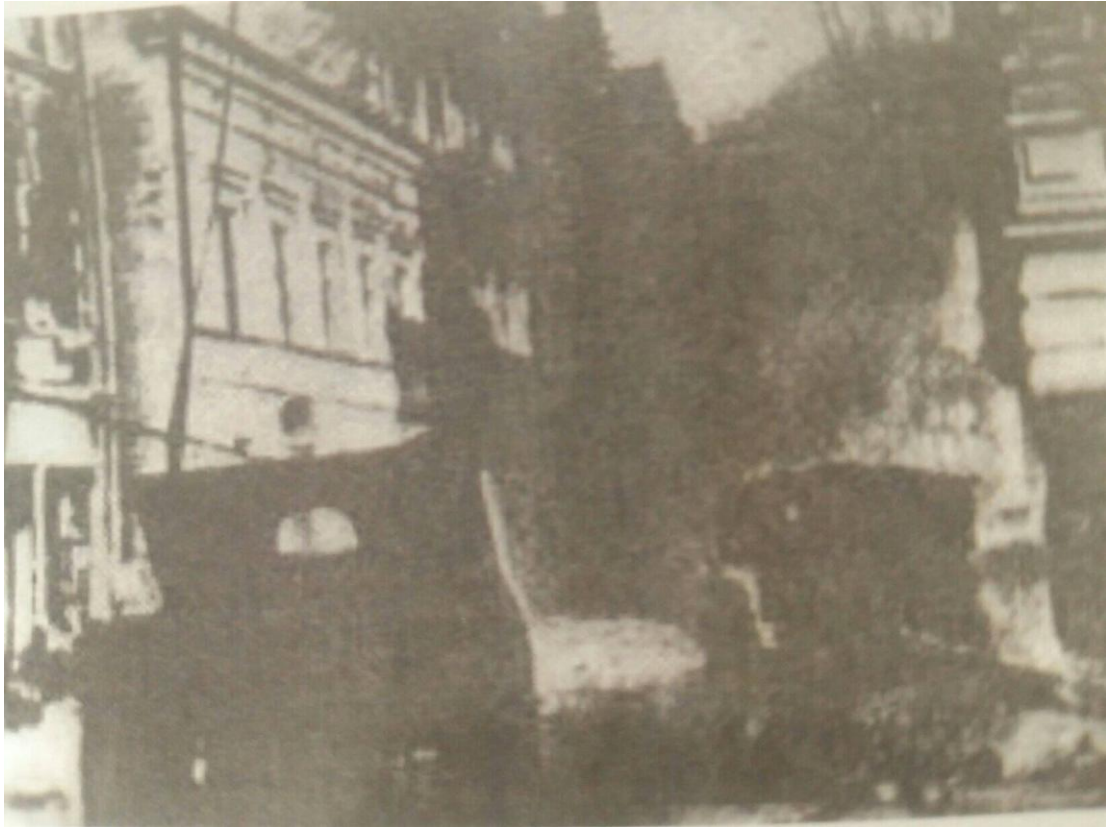
Ulica Dworcowa niemiecki napis „Kółka muszą się toczyć ku zwycięstwu”. Jeden z moich ulubionych śladów z II wojny.

Ulica Rapackiego tak oznakowano w którym miejscu jest schron przeciwlotniczy, biały pas oraz strzałka skierowana do dołu.

5 marca 1945 roku Niemcy już wiedzą, że nie utrzymają miasta, w akcie zemsty wysadzają wieżę Klimek.

Kadr z rosyjskiego filmu o wyzwoleniu Grudziądza, róg Toruńskiej i Kwiatowej.

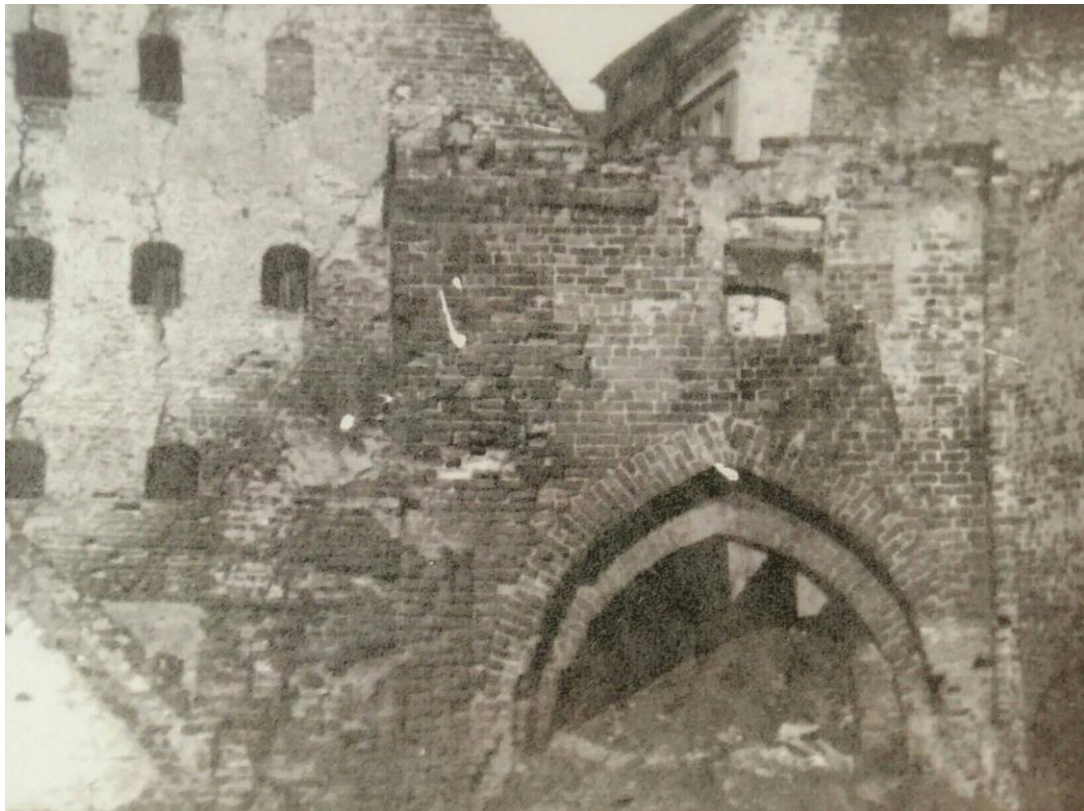
Czas już po wojnie widać ile budynków straciliśmy w okolicy bramy wodnej.
Cegła z rozbiórki była wywożona na odbudowę Warszawy.

Kadr z filmu „Wyzwolenie Grudziądza” ostrzał z Księżej Góry.

W 1939 Polacy wysadzili most, jesienią okupanci przystąpili do budowy mostu wojennego. Kończył się on na ulicy Portowej.

Przykry widok zniszczona brama wodna pokazuje skalę ostrzału miasta.

Rynek Główny tyle pozostało po hotelu Królewski Dwór. Kamienice odbudowano już w innej formie.

Na tym zdjęciu widać ogrom zniszczeń, spichrza bez dachów.

Najbardziej ucierpiał dzisiejszy Plac Stycznia, zniknęło kilkadziesiąt domów.

Kościół Farny, dobrze że udało się odbudować jego wieżę.

(L.B.S.)

Redakcja: Janusz Hinz. Logo KMDG wykonał Grzegorz H. Rygielski.